

Κείμενο 1

Όλοι διέκριναν την ομοιότητα στο βλέμμα, κανείς τη μοναξιά

Το παρακάτω κείμενο δημοσιεύτηκε την 27/04/2018 από τον Χρήστο Ασημακόπουλο στον ιστότοπο, <https://www.ogdoo.gr/aporseis/xristos-asimakopoulos/oloi-diekrinan-tin-omoiotita-sto-vlemma-kaneis-tin-monaksia> (Προσαρμόστηκε για τις ανάγκες της εξέτασης).

Το γύρο του διαδικτύου έκανε τον προηγούμενο μήνα η εικόνα ενός ηλικιωμένου άνδρα που κρατά στην αγκαλιά τη γάτα του. Ο λόγος, όπως αναφέρουν όλοι, είναι η ομοιότητα που έχουν τα βλέμματα των δύο πλασμάτων.

Διαβάζω και σας μεταφέρω: «Τη φωτογραφία τράβηξε η ερασιτέχνης φωτογράφος Βικτωρία Άλεξ τα ξημερώματα μιας ημέρας του Μαρτίου στη στάση ενός μεταμεσονύκτιου λεωφορείου. Η ομοιότητά τους είναι τόσο αξιοσημείωτη που, εκτός του ότι η φωτογραφία έγινε viral στο Facebook, το στιγμιότυπο έφτασε μέχρι και την ηλεκτρονική έκδοση της ιταλικής Vogue.¹»

Άρα, ο μόνος λόγος που η εικόνα του ηλικιωμένου κυρίου έφτασε ως τη Vogue είναι αυτή η στιγμιαία ομοιότητα που καθήλωσε ο φακός. Αν ο 93χρονος άνθρωπος δεν είχε γάτα, ή είχε γάτα με λάθος βλέμμα, κανένας δεν θα έμπαινε στον κόπο να ασχοληθεί μαζί του. Η αναπαραγωγή της εικόνας έγινε γιατί η ομοιότητα εντάχθηκε στη σφαίρα του αξιοπερίεργου. Όπως ας πούμε ένας παπαγάλος που τραγουδάει τσάμικα ή ένας σκύλος που ζωγραφίζει κόκκαλα με την ουρά του.

Εξάλλου, οι μεγάλοι άνθρωποι είναι για την κοινωνία της εικόνας αόρατοι, εκτός αν έχουν φάει ξύλο στη διάρκεια μιας συγκέντρωσης διαμαρτυρόμενοι για τις πενιχρές τους συντάξεις ή αν τους έχουν κακοποιήσει αδυσώπητοι ληστές. Κανείς δεν είναι περίεργος για τις ιστορίες τους, κανείς δεν προσπαθεί να επωφεληθεί από την περιφρονημένη εμπειρία τους και τέλος, και κυρίως, κανείς δεν νοιάζεται για την ΜΟΝΑΞΙΑ τους. Την μοναξιά, όπως έλεγε ο παππούς μου ο Δημήτρης, για να ξεχωρίσει την μοναξιά που σου επιβάλλεται από τη μοναξιά που επιδιώκεις.

Οι γέροι είναι βάρος, έχουν εμμονές, ξεχνούν, είναι άρρωστοι. Είναι η εικόνα που τρέμουμε, γιατί σε κάποια χρόνια θα την αντικρύσουμε στον καθρέφτη. Είναι η υπενθύμιση της φθοράς που караδοκεί να μάς κυριεύσει.

Δεν αναρωτήθηκε κανείς τι έκανε ένας άνθρωπος 93 ετών 3.30 τα ξημερώματα στο βραδινό λεωφορείο; Πού πήγαινε, από πού ερχόταν, τον περίμενε κανείς, όταν θα γύριζε, τον αναζητούσε, τον αγαπούσε;

¹ Γυναικείο περιοδικό

Αυτά είναι ψιλά γράμματα, θα μου πείτε, το ακανθώδες ερώτημα είναι αν υιοθέτησε εκείνος το βλέμμα της γάτας ή εκείνη το δικό του.

Κείμενο 2

ΠΡΩΤΟΜΑΓΙΑ

Λένα Πλάτωνος (1951-)

Το ποίημα είναι της Λένας Πλάτωνος (1951 -), η οποία είναι μουσικός, συνθέτρια ηλεκτρονικής και έντεχνης μουσικής.

Πρωτομαγιά

το αεράκι παίζει με τα λευκά κουρτινάκια

είμαι ευτυχισμένη

έχω βρει στο ράδιο εξάισιο σταθμό

εκπέμπει τα τραγούδια που αγαπώ

Βέβαια εσύ λείπεις

όμως είμαι, είμαι ευτυχισμένη

Παίρνω τους φίλους μου

ευχόμαστε ο ένας στον άλλον

βέβαια εσύ λείπεις

Όμως φτιάχνω μαγιάτικο στεφάνι

από τους φίλους μου

και την απουσία σου

είμαι ευτυχισμένη

είμαι ευτυχισμένη

είμαι ευτυχισμένη.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1° υποερώτημα (μονάδες 10)

Ποια στοιχεία αναφέρει ο συγγραφέας σχετικά με τη ζωή του ηλικιωμένου άντρα στο Κείμενο 1; Να απαντήσεις, συνοπτικά, σε 50-60 λέξεις.

Μονάδες 10**2° υποερώτημα (μονάδες 10)**

«Εξάλλου, οι μεγάλοι άνθρωποι είναι για την κοινωνία ... που επιδιώκεις.»: Να εντοπίσεις στην τέταρτη παράγραφο του Κειμένου 1 δύο περιπτώσεις επαναλαμβανόμενων λέξεων (μονάδες 4) και να εξηγήσεις πώς βοηθούν στη συνοχή του λόγου (μονάδες 6).

Μονάδες 10**3° υποερώτημα (μονάδες 15)**

Πώς αντιλαμβάνεσαι ότι λειτουργεί στο Κείμενο 1 η χρήση των ερωτηματικών στην 6^η παράγραφο (μονάδες 10) και του ασύνδετου σχήματος στην 4^η παράγραφο του Κειμένου 1 (μονάδες 5);

Μονάδες 15**ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)**

Ποια εντύπωση προκαλεί, κατά τη γνώμη σου, στο Κείμενο 2 η επιλογή του ποιητικού υποκειμένου να αναφέρεται στην απουσία ενός προσώπου σε χώρο και χρόνο που όλα προϊδεάζουν ότι υπάρχει καλή και ευχάριστη διάθεση (μονάδες 10); Να εκφράσεις τα συναισθήματα και τις σκέψεις που σου προκάλεσε η ανάγνωση του ποιήματος (μονάδες 5). Να αναπτύξεις την απάντησή σου σε 100-150 λέξεις.

Μονάδες 15